

GRUNDNOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

16-11-2010
OK
4/0405-0300-0037
/JH

Kommissionens grøn bog om øget anvendelse af elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer i EU - KOM(2010) 571

Resumé

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 18. oktober 2010 en grøn bog om anvendelsen af elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer i EU (e-udbud). Grøn bogen indeholder Kommissionens redegørelse for, hvorfor e-udbud er nødvendigt, hvad Kommissionen har gjort for at fremme anvendelsen af e-udbud, samt status for udbredelsen af e-udbud i EU. Herudover opstiller Kommissionen, hvad den anser for de vigtigste udfordringer for udbredelsen af e-udbud og stiller herefter medlemsstaterne åbne spørgsmål om, hvor indsatsen skal lægges i fremtiden for at fremme anvendelsen af e-udbud.

Kommissionen har sat fristen for modtagelse af bemærkninger fra medlemsstaterne til den 31. januar 2011. I løbet af foråret 2011 skal høringen af grøn bogen resultere i en hvid bog fra Kommissionen med konkrete forslag til initiativer til at fremme anvendelsen af e-udbud.

Det forventes ikke at medføre konsekvenser for dansk ret, før Kommissionen vedtager konkrete initiativer på dette område.

1. Baggrund og indhold

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 18. oktober 2010 grøn bog om øget anvendelse af elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer i EU. Grøn bogen skal udgøre oplæg til diskussion blandt medlemsstaterne om, hvor den fremtidige indsats skal lægges for at fremme anvendelsen af e-udbud. Grøn bogen omhandler i hovedtræk følgende elementer:

Udfordringer

Kommissionen redegør for, hvad den anskuer at være de største udfordringer for udbredelsen af offentlige e-indkøb. Disse udfordringer kan ifølge Kommissionen være:

- Myndighedernes og leverandørernes opfattelse af, at e-indkøb medfører store omkostninger, samt usikkerhed omkring de fordele, der kan opnås ved e-indkøb. Hertil kommer de teknologiske risici forbundet med omlægningen til e-indkøb.

- Manglende standarder i e-indkøbsprocedurene
- Ingen muligheder for at lette gensidig anerkendelse af nationale elektroniske løsninger
- Dyre tekniske krav i forbindelse med autentifikation af bydende
- Overgangen til offentlige e-indkøb foregår i flere hastigheder

Kommissionen spørger derfor medlemsstaterne, om disse udfordringer er de vigtigste hindringer for udnyttelsen af e-indkøb og beder medlemsstaterne at opstille udfordringerne i henhold til deres betydning.

Gulerødder og stokke for at fremme udnyttelsen af elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer

Kommissionen fremhæver, at en række medlemsstater har indført forpligtelser til at gennemføre e-indkøb og fremhæver, at der ikke findes udtrykkelige retningslinjer i udbudsdirektiverne for indførsel af e-indkøb. Kommissionen stiller sig åben over for, om en klarlæggelse af dette punkt kunne give større sikkerhed for nationale myndigheder, når de indfører brugen af e-indkøb. Derudover stiller Kommissionen sig åben over for, hvorvidt lovgivning bør benyttes som incitament for de kontraherende myndigheder til at gå over til e-indkøb.

Kommissionen spørger derfor medlemsstaterne, om der er mulighed for at indføre yderligere lovgivningsmæssige incitamenter i EU-lovgivningen for at fremme anvendelsen af e-indkøb. Bør EU-lovgivningen tillade, at der indføres krav om obligatorisk anvendelse af elektroniske procedurer for nogle indkøb?

Fremme grænseoverskridende deltagelse i elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer

Da medlemsstater og regioner bevæger sig i forskellige hastigheder med henblik på anvendelse af e-indkøb, skal der findes en balance mellem at tilskynde myndigheder til at investere i e-indkøbskapacitet og undgå opsplitning af de offentlige indkøbsmarkeder. For at opnå dette bør opmærksomheden på EU-niveau fokuseres på de elektronisk baserede offentlige indkøbsprocedurer, der ligger over EU-tærskelværdierne.

Kommissionen lægger op til, at aktioner på EU-niveau kan bidrage på følgende måder:

- Præcisering af fælles standarder
- Fremme gensidig anerkendelse
- Forenkling af adgangs-/deltagelseskrav for økonomiske aktører

Kommissionen spørger derfor medlemsstaterne, om de er enige i, at der skal fokuseres på indkøbsprocedurer over EU's tærskelværdier eller større systemer. Kommissionen spørger desuden, om der er behov for at ændre eller opdatere eksisterende lovgivningsmæssige rammer og beder medlemsstaterne udpege de største hindringer for økonomiske aktørers deltagelse i partnerlandes e-udbud. Til sidst spørger Kommissionen om disse hindringer er uoverkommelige, eller om de kan afhjælpes til en overkommelig pris.

Moduler til driftskompatibel infrastruktur for offentlige e-indkøb

Kommissionen lægger vægt på, at den fremtidige indsats bør lægge vægt på genanvendelige værktøjer og investering i udvikling af infrastruktur-løsninger og standarder. Kommissionen fremhæver i denne forbindelse TED-databasen (Tenders Electronic Daily) som en klar succes, der har skabt et fælles referencepunkt over hele EU for alle procedurer over EU's tærskelværdier ved hjælp af information i et fælles format. EU kan dog gøre mere og fremtidige initiativer bør:

- Fremme standardisering af nøgleprocesser og –systemer
- Fremme fælles løsninger, standarder eller skabeloner for indgivelse og behandling af tilbud online
- Sikre økonomiske aktører de rette værktøjer til at overvinde spørgsmål i relation til teknisk driftsinkompatibilitet

Kommissionen spørger derfor medlemsstaterne, hvilke EU-standarder der i første omgang er nødvendige for at støtte offentlige e-indkøb, og om Kommissionen bør øge tilbuddet om open source-løsninger, som kan integreres i eksisterende eller nye elektronisk baserede offentlige indkøbssystemer modul for modul?

Øge tilgængeligheden (for SMV'er), bæredygtigheden og innovationen i offentlige indkøb

Kommissionen har allerede taget skridt til at opfordre til udformning af strategier, der skal forbedre SMV'ernes adgang til de offentlige e-indkøbmarkeder. Kommissionen spørger nu medlemsstaterne, hvilke yderligere skridt der eventuelt vil blive taget for at forbedre alle interesserede parter, særligt SMV'ernes adgang til elektronisk baserede offentlige indkøbssystemer.

Grønbogen er en del af Kommissionens handlingsplan for elektronisk offentligt udbud¹. Kommissionen beder om medlemsstaternes bemærkninger til grønbogen senest den 31. januar 2011.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

¹ KOM(2004) 841 endelig.

3. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet grønbogen ikke indeholder initiativforslag, men blot stiller åbne spørgsmål til medlemsstaterne med henblik på at modtage forslag til, hvor den fremtidige indsats på området for elektronisk udbud skal lægges.

4. Gældende dansk ret

Gældende dansk ret er bekendtgørelse om fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter, jf. BEK nr. 937 af 16/09/2004, og bekendtgørelse om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester, jf. BEK nr. 936 af 16/09-2004.

5. Høring

Grønbogen har været i høring i Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne. I forbindelse hermed er følgende bemærkninger modtaget:

Danske Regioner: Deler Kommissionens holdning om, at anvendelsen af e-udbud skal øges, og at det er vigtigt, at Kommissionen iværksætter initiativer for at fremme brugen af e-udbud.

Danske Regioner samarbejder med IT- og Telestyrelsen omkring arbejdet i CEN BII og støtter Kommissionens bestræbelser på at fremme initiativer om fælles standarder.

Danske Regioner er enige i de udfordringer, Kommissionen skitserer. Det er især en udfordring for regionerne, at omlægning af systemer er forbundet med betydelige omkostninger. Adgang til informationer, materiale og standarder m.v. bør være let tilgængeligt og være open source. Det kan være medvirkende til, at europæiske anbefalinger og modeller inddrages så tidligt som muligt i de initiativer, der foregår på nationalt niveau.

Det er Danske Regioners opfattelse, at Kommissionens vigtigste indsatsområder bør være standardiseringsarbejde på europæisk plan og at fjerne hindringer for, at man kan stille krav til leverandørerne om elektronisk handel. Der skal samtidig være et klart incitament til at gøre processerne elektroniske, enten i form af yderligere reduktion af frister eller lignende initiativer.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til grønbogen.

7. Foreløbig dansk holdning

Det er den danske regerings forventning, at udbredelsen af elektronisk udbud vil medføre mærkbare effektivitetsgevinster. Tidlig erfaring på området indikerer, at anvendelsen af elektronisk udbud minimerer administrationsomkostningerne, og at færre tilbud afvises som ukonditionsmæssige. Dette

medfører både bedre konkurrence om offentlige kontrakter og et effektivt ressourceforbrug for det offentlige. I lyset af dette stiller den danske regering sig positivt over for Kommissionens indsats på området for elektronisk udbud.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Grønbogen skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Gældende dansk ret vurderes ikke at blive påvirket af grønbogen, idet denne ikke indeholder initiativforslag, men blot stiller åbne spørgsmål til medlemsstaterne med henblik på at modtage forslag til, hvor den fremtidige indsats på området for elektronisk udbud skal lægges.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Grønbogen vurderes ikke at medføre samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Grønbogen vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.